

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

щодо проекту Постанови Верховної Ради України про призначення чергових виборів Президента України (реєстр. № 3851 від 8 січня 2014 року)

Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 15 січня 2014 року (протокол № 20) на відповідність Конституції України проект Постанови Верховної Ради України про призначення чергових виборів Президента України (реєстр. № 3851) (далі – проект Постанови), поданий народним депутатом України Бригинцем О.М.

Проектом Постанови передбачається призначити проведення виборів Президента України на неділю 30 березня 2014 року та зобов'язати Центральну виборчу комісію, Кабінет Міністрів України вжити необхідних заходів щодо забезпечення підготовки, проведення і фінансування цих виборів.

Вирішуючи питання про відповідність проекту Постанови положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

В Основному Законі України закріплено, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19).

Зазначені основоположні норми Конституції України є обов'язковими для дотримання всіма органами державної влади при реалізації своїх повноважень.

Призначення виборів Президента України у строки, передбачені Конституцією України, належить до повноважень Верховної Ради України (пункт 7 частини першої статті 85 Конституції України). Забезпечення дотримання встановленої чинним законодавством України періодичності виборів Президента України має визначальне значення для функціонування

демократичної держави, її республіканських засад (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України № 8-рп/2009 від 28 квітня 2009 року).

Системний аналіз конституційних норм, які врегульовують призначення чергових виборів Президента України, вказує на те, що вони пов'язані зі встановленням строків їх проведення. За Основним Законом України Президент України обирається громадянами України на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років (частина перша статті 103); новообраний Президент України вступає на пост не пізніше ніж через тридцять днів після офіційного оголошення результатів виборів, з моменту складення присяги народіві на урочистому засіданні Верховної Ради України (частина перша статті 104); Президент України виконує свої повноваження до вступу на пост новообраного Президента України (частина перша статті 108); чергові вибори Президента України проводяться в останню неділю березня п'ятого року повноважень Президента України; у разі дострокового припинення повноважень Президента України вибори Президента України проводяться в період дев'яноста днів з дня припинення повноважень (частина п'ята статті 103 в редакції Закону України № 2952-VI від 1 лютого 2011 року); чергові вибори Президента України після відновлення положень Конституції України в редакції від 28 червня 1996 року проводяться в останню неділю березня 2015 року (пункт 16 Розділу XV «Перехідні положення» в редакції Закону України № 2952-VI від 1 лютого 2011 року).

Таким чином, Верховна Рада України, призначаючи чергові вибори Президента України та визначаючи дату їх проведення, повинна керуватися нормами Конституції України, а саме пунктом 7 частини першої статті 85, частинами першою, п'ятою статті 103, пунктом 16 перехідних положень).

Як зазначено у Висновку Конституційного Суду України від 18 листопада 2010 року № 3-в/2010 у справі про внесення змін до статей 76, 77, 103, 136, 141 та до розділу XV «Перехідні положення» передбачена дата наступних чергових виборів Президента України не призведе до звуження змісту та обсягу виборчих прав громадян.

Отже призначення чергових виборів Президента України на неділю 30 березня 2014 року не узгоджується з пунктом 16 перехідних положень Основного Закону України, відповідно до яких чергові вибори Президента України проводяться в останню неділю березня 2015 року.

З огляду на викладене Комітет з питань правової політики дійшов висновку, що проект Постанови Верховної Ради України про призначення чергових виборів Президента України (реєстр. № 3851), суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

В.В. Писаренко